

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>1. Organisering af det alkoholpolitiske forebyggelsesarbejde Overordnet mål: At forebyggelsesarbejdet på alkoholområdet organiseres systematisk og forankres politisk og ledelsesmæssigt så det kan gøre en forskel.</p>		
<p>1a. Herning Kommune har en tværgående alkoholpolitisk handleplan, med bred politisk opbakning og med indsatser på tværs af forvaltninger og aktører. Politisk er indsatser på forebyggelsesområdet forankret i Forebyggelsesudvalget der har et tværgående forebyggelsesansvar i Herning Kommune.</p>	<p>1a. Målet er med nærværende handlingsplan opfyldt, men det er en løbende udfordring at sikre fokus og fremdrift, samt tilpasning af mål og handlinger gennem monitorering af alkoholkulturen i Herning Kommune. Første samlede opfølgning vil ske med sundhedsprofilen i 2010 og herefter hvert fjerde år, når profiler gentages. Årlige statusredegørelser til Forebyggelsesudvalget, skal sikre politisk overblik og mulighed for nye prioriteringer. Den sundhedspolitiske handlingsplan vurderes og revurderes dermed løbende og ikke kun i bestemte år, det giver dynamik i forebyggelsesarbejdet.</p>	<p>Det overordnede ansvar og koordinering af den Alkoholpolitiske Handleplan ligger i den tværgående Sundhedskoordinationsgruppe.</p> <p>Statusredegørelse til Forebyggelsesudvalget skal ske inden 2012. Sundhed og Ældre er ansvarlig.</p> <p>Opfølgning af den Alkoholpolitisk Handleplan skal ske i 2014. Sundhed og Ældre er ansvarlig.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>1b. Herning Kommune har et tværgående sundhedsråd med ledelsesmæssig forankring på tværs af forvaltninger, der sikrer udmøntning af tværgående sundhedshandlinger herunder forebyggende alkoholindsatser.</p>	<p>1b. Herning Kommune har et tværgående sundhedsråd der også har ansvaret for indsatsen på alkoholområdet. Rådet " Den administrative styregruppe", er repræsenteret af ledere fra de kommunale forvaltninger og skal administrativt sikre udmøntning af sundhedspolitikken og tilknyttede handlingsplaner. Det skal løbende sikres at der er fremdrift i handlingerne så opstillede mål nås og nye kan sættes.</p>	<p>Det tværgående sundhedsråd eksisterer ikke mere.</p> <p>I stedet er der nedsat Den tværgående Sundhedskoordinationsgruppe. Gruppen har som hovedansvar at sikre god koordinat ion og samarbejde på tværs af forvaltningerne om løsning af forebyggende og sundhedsfremmende opgaver.</p>
<p>2. En begrænsende tilgængelighedsstrategi på alkoholområdet Overordnet mål: At udbud af alkohol begrænses og kun forekommer i områder hvor børn og unge ikke naturligt færdes og kun tilbydes borgere med den lovlige minimumsalder.</p>		
<p>2a. Herning Kommune har vedtaget en restaurationsplan i samarbejde med den lokale politikreds, der tager højde for at alkoholbevillinger begrænses i boligområder og områder med børn og ungeinstitutioner.</p>	<p>2a. Restaurationsplanen er udarbejdet og integreret i bevillingsnævnets arbejde.</p>	<p>En repræsentant fra Bevillingsnævnet er fra foråret 2012 blevet medlem af Styregruppen for Trygt Natteliv. Repræsentanten fra Bevillingsnævnet integrerer Styregruppens arbejde i Bevillingsnævnets arbejde.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>2b. Herning Kommune indfører i 2010 "trygt natteliv /ansvarlig servering", hvor kurser blandt bevillingshavere og ungdomsuddannelser i samarbejde med kommunen og politiet skal sikre viden om regler for udskænkning, samt fælles holdning til at begrænse unges færden i nattelivet og reducere utryghed i nattelivet.</p>	<p>2b. Der oprettes en restauratørforening og en samarbejdsgruppe omkring Trygt natteliv. Der laves rusmiddelpolitikker værtshusene imellem og personale opkvalificeres til at vurderer og håndtere rusmiddelproblematikker i nattelivet. Borgere orienteres om samarbejdet i nattelivet og samarbejdet støttes af politiet og Herning Kommune.</p>	<p>Styregruppen for Trygt Natteliv er oprettet i 2009. Styregruppens deltagere: 2 rep. fra politiet, 2 rep. fra Restauratørforeningen, 1 rep. fra Bevillingsnævnet samt 2 rep. fra Herning Kommune.</p> <p>Restauratørforening er oprettet.</p> <p>Samarbejdsgruppen for Trygt Natteliv er oprettet. Samarbejdsgruppens deltagere er foruden Styregruppen for Trygt Natteliv - repræsentanter fra ungdomsuddannelsesinstitutionerne, Taxa og Natteravnene.</p> <p>Personalet på udskækningsstederne er opkvalificeret med kurserne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Narko i nattelivet - Konflikthåndtering - Første hjælp - Kontrol i nattelivet – hvad gør vi? <p>Nogle udskækningssteder har udarbejdet rusmiddelpolitik. Andre er på vej.</p> <p>Styregruppen for Trygt Natteliv planlægger et fælles arrangement februar 2013 for restauratørpersonalet og Samarbejdsgruppen.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>2c. Herning Kommune udsteder i henhold til loven legitimitetskort til unge der er fyldt 16 år og opfordrer årligt detailhandlen til at efterspørge legitimation inden salg af alkohol til unge.</p>	<p>2c. Elever skal systematisk oplyses om legitimationskort i forbindelse med forældreaftaler i overbygningsklasserne. Dette systematiseres i 2011. Herning Kommune skriver én gang årligt ud til detailhandlen for at opfordre dem til at overholde gældende lov om salg af alkohol og tobak til unge, og til at efterspørge legitimation ved salg af alkohol og cigaretter. I samarbejde med den lokale presse, sættes der fokus på salg af alkohol og tobak til unge ca. hvert andet år.</p>	<p>Center for Børn og Læring er i gang med at implementere systematisk oplysning om legitimationskort. Information om udstedelse af legitimationskort findes på Herning Kommunes hjemmeside.</p> <p>Når der er behov for artikel om salg af alkohol og tobak til unge tages kontakt til dagspressen.</p> <p>Ungrapporter fra Citylife.dk har i 2011 haft fokus på salg af alkohol til unge. Detailhandlen er blevet opfordret til at overholde aldersgrænserne for salg af alkohol og tobak til unge samt til at efterspørge legitimation.</p>
<p>2d. Herning Kommune minimerer markedsføring og udskænkning af alkohol de steder hvor børn og unge færdes.</p>	<p>2d. Skoler og fritidsmiljøer for børn og unge kontaktes for at sikre minimal markedsføring og udskænkning af alkohol integreret i deres lokale politikker.</p>	<p>Skoler, ungdomsskoler og juniorklubber er alkoholfrie. Der er udarbejdet lokalpolitikker.</p> <p>Arrangementerne Sportolv (SSP og idræt) der afvikles for unge er alkoholfrie.</p>
<p>3. En bevidst debutstrategi Overordnet mål: At børn og unge undgår et u hensigtsmæssigt og tidligt forbrug af alkohol og kan træffe sunde valg på et oplyst grundlag i hverdagsrammer der understøtter det forebyggende arbejde.</p>		

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
3a. At børn og unge i Herning Kommune har en høj debutalder for alkoholindtag.	3a. Der gennemføres systematisk undervisning i 7-10 klasse om rusmidlers skadelige virkninger og fokus på gavnlige effekt af sen alkoholdebut. Der gennemføres årlige sundhedskonferencer med workshops omkring rusmidler for unge i overbygningen. Det gennemføres i et samarbejde mellem Center for Børn og Læring, Sundhed og Ældre og Misbrugscenter Herning første gang i 2011.	Den enkelte lærer er ansvarlig for undervisning i rusmidlers skadelige virkninger. Der tages udgangspunkt i en undervisningsvejledning. Der har ikke været gennemført workshops for unge i overbygningen.
3b. At forældre inddrages i ansvaret for at udskyde de unges alkoholdebut.	3b. Der udarbejdes forældreansvarsaftaler i 7-10. klasse for adfærd med rusmidler, hvor aftalerne skal understøtte en sen alkoholdebut.	Den enkelte skole er ansvarlig for aftaler med forældrene.
3c. At forældre inddrages i ansvaret for at udskyde de unges alkoholdebut.	3c. Børn og unge inddrages i alternative festmuligheder gennem foreninger og et nedsat "børn- og ungealkoholråd". Der inddrages gode erfaringer fra udlandet hvor debutalderen og alkoholvanerne er sundere.	Sportolv.dk er et arrangement – ikke fest. Der er ikke nedsat et "Børn- og ungealkoholråd".
3d. At udviklingen monitoreres systematisk.	3d. Der spørges systematisk til rusmiddelforbrug og vaner i 9. klasse, informationerne bruges til monitorering af børn og unges alkoholvaner.	Børn-ungelægen udarbejder hvert år en sundheds-trivselsprofil i alle 9. klasser. I undersøgelsen kortlægges bl.a. de unges vaner i forhold til tobak, alkohol og stoffer.

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>3e. At uddannelsesinstitutioner i Herning Kommune har politikker der integrerer det sunde og balancerede alkohol- og rusmiddelperspektiv tydeligt.</p>	<p>3e. Herning Kommunes Sundhed og Ældre er opsøgende for at støtte ungdomsuddannelsesstederne i udarbejdelse af rusmiddelpolitikker.</p>	<p>Kvalitet og Udvikling afholdte i samarbejde med Misbrugscenter Herning april 2012 temamøder for alle ungdomsuddannelses-Institutionerne med overskriften ”Jeg har en mistanke om misbrug blandt de unge – hvad gør jeg?” På temamøderne gav skolerne udtryk for at have behov for at videreudvikle deres rusmiddelpolitikker.</p> <p>Forebyggelsesudvalget har prioriteret en forebyggende alkoholindsats på ungdomsuddannelsesinstitutionerne årene 2012 – 2013 og 2014. Sundhed og Ældre samt Misbrugscenter Herning vil efteråret 2012 tilrettelægge indsatsen i tæt samarbejde med den enkelte uddannelsesinstitution og skolens behov.</p>
<p>3f. At ungdomsmiljøer, herunder fritidsklubber og sportsarenaer har politikker der integrerer det sunde og balancerede alkohol- og rusmiddelperspektiv tydeligt.</p>	<p>3f. Herning Kommunes Sundhed og Ældre er opsøgende for at støtte ungdoms- og fritids miljøer i udarbejdelse af rusmiddelpolitikker.</p>	
<p>4. En bevidst strategi for skadesreduktion Overordnet mål: At borgere i Herning Kommune tilbydes forebyggelsesinitiativer og tilbud om behandling ved uhensigtsmæssigt forbrug af rusmidler, herunder alkohol.</p>		
<p>4a. At medarbejdere og arbejdsgivere på arbejdspladser i Herning Kommune tilbydes kompetent vejledning omkring alkoholens skadelige virkning udarbejdelse af politikker og tilbydes relevant behandling ved et skadeligt forbrug.</p>	<p>4a. Herning Kommunes Sundhed og Ældre tilbyder støtte, råd og vejledning til at udarbejde lokale alkoholpolitikker samt tilbyder nøglepersonkurser til arbejdspladser.</p>	<p>Der er udarbejdet en Misbrugspolitik for Herning Kommunes medarbejdere.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>4b. At børn i familier med alkoholproblemer opspores og støttes gennem Herning Kommunes børnefamilie-sagkyndig i alkoholbehandlingen.</p>	<p>4b. Herning Kommunes børne- og familiesagkyndige er opsøgende i kommunale børneinstitutioner, for at undervise frontpersonale i at opspore børn i familier med alkoholproblemer.</p>	<p>Misbrugscenter Herning udbyder tværfaglige kursusforløb for alle børneinstitutioner inkl. de private i Herning Kommune. Der udsendes invitationer 2 gange årligt med mulighed for at byde sig på 3 gange om året.</p> <p>På kurserne gøres opmærksom på, at Misbrugscenter Herning er en sparringspartner for institutionerne - også i konkrete anonymiserede sager. Misbrugscenter Herning tager gerne med til personalemøder og lign. Misbrugscenter Herning har været ude i adskillige institutioner og skolerne er ved komme med.</p>
<p>4c. At udsatte unge i Herning Kommune med rusmiddelproblematikker tilbydes et særligt behandlingstilbud udover den lovpligtige alkoholbehandling.</p>	<p>4c. Unge der kontakter Misbrugscenter Herning med henblik på en indsats, tilbydes dette i samarbejde med familien. Misbrugscenter Herning tilbyder familiebehandling og særlige tilbud til pårørende i familier med alkoholproblemer, samt tilbud til børn, unge og voksne der er opvokset i en familie med alkoholproblemer.</p>	<p>Er implementeret.</p>
<p>4d. At alkoholproblemer opspores tidligt i de familier med kontakt til sundhedsplejen.</p>	<p>4d. Spørgsmål om alkoholforbrug integreres i 2011 som rutine i forbindelse med sundhedsplejerskens møde med forældrene før og efter graviditeten og der handles på uhensigtsmæssig adfærd.</p>	<p>Kommunes sundhedsplejersker er i 2010 blevet kompetenceudviklet så de er i stand til at afholde alkoholsamtaler med familier. Sundhedsplejen har i 2011 implementeret systematisk alkoholsamtale som en fast del i tilbuddet til forældre. Der er udarbejdet en evalueringsrapport i 2012.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>4e. At udsatte familier tilbydes støtte til at undgå misbrugsproblemer i graviditetsperioden.</p>	<p>4e. At praktiserende læger og jordemødre spørger systematisk til rusmiddelforbrug i graviditeten og at udsatte henvises til det regionale familieambulatorium.</p>	<p>Alle praktiserende læger og jordemødre spørger systematisk til alkoholforbrug samt rygning. Det er en individuel vurdering hvorvidt der spørges ind til stoffer.</p> <p>Sundhedsplejen, Misbrugscentret Herning samt Kvalitet og Udvikling har i løbet af 2011 og 2012 afviklet 10 "Temamøder for gravide" mhp at give kommende forældre forudsætninger for at træffe sunde valg på deres egne og deres ufødte barns vegne. Det kan ikke anbefales at fortsatte tilbuddet på baggrund af meget lavt deltagerantal. Der er udarbejdet en evalueringsrapport i 2012.</p>
<p>4f. At der arbejdes systematisk med forebyggelse af alkoholproblemer i kommunale institutioner, ældreplejen og blandt socialt udsatte.</p>	<p>4f. Herning Kommune spørger systematisk til alkoholforbrug ved faldulykker og voldsepisoder i de kommunale institutioner, samt afholder årlige møder med frivillige foreninger der er i kontakt med socialt udsatte.</p>	<p>Forebyggelsesudvalget har prioriteret en forebyggende indsats – "Ældre og alkohol" i årene 2012 – 2013 og 2014. Der er afsat midler til at afvikle 2 kurser pr. år med 15 deltagere på hvert kursus. Første kursus afvikles november 2012.</p> <p>Herning Kommune afholder årlige dialogmøder med de frivillige foreninger.</p>
<p>4g. At borgere med rusmiddelproblemer der er i kontakt med kommunale myndigheder tilbydes relevant rådgivning og vejledning for at reducere sundhedsrisikoen.</p>	<p>4g. Relevante kommunale medarbejdere undervises i opsporing af rusmiddelproblemer så ansatte med borgerkontakt handler på signaler på alkoholprobleme.</p>	<p>Misbrugscenter Herning udbyder 3 tværfaglige kurser pr. år for kommunens ansatte.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
<p>5. De professionelle funktioners rolle på kommunale institutioner</p> <p>Overordnet mål: Kommunalt ansat personale skal kunne støtte borgere i relevante tilbud ved mistanke om alkoholproblemer.</p>		
<p>5a. Relevant kommunalt personale, har modtaget undervisning i identificering og intervention når de oplever kontakt med borgere med alkoholproblemer.</p>	<p>5a. Der udbydes temadage om tidlig indsats til kommunalt ansatte, som også fortæller om de lokale muligheder til kommunalt ansatte.</p>	<p>Se punkt 4f</p>
	<p>5b. Kommunale tilbud skal være synlige på HerningKommune.dk</p>	<p>Misbrugscenter Herning har oprettet deres egen hjemmeside i 2007 www.misbrugscenterherning.dk Orientering om Alkoholbehandling i Herning Kommune har været på dagsordenen til møde i Forebyggelsesudvalget august 2012.</p>
	<p>5c. Der udarbejdes retningslinjer på de forskellige områder der støtter personalet i hvorledes der handles når man møder en borger med alkoholproblemer.</p>	<p>Retningslinjer er individuelle. Den enkelte leder er ansvarlig. Alle dagsinstitutioner har en politik for, hvordan de håndterer en beruset forælder.</p>
	<p>5d. Børn i familier med alkoholproblemer støttes gennem børne- og familiesagkyndig og pædagoger og lærer med særlig indsigt.</p>	<p>Misbrugscenter Herning ansvarlig.</p>

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
	5e. Kommunale institutioner har misbrugspolitikker der understøtter en sund alkoholkultur.	Med udgangspunkt i Herning Kommunes misbrugspolitik er den enkelte institutionsleder ansvarlig for en sund alkoholkultur på arbejdspladsen.
6. Den kommunale arbejdsplads Overordnet mål: Kommunale arbejdspladser er områder hvor Herning Kommune aktivt bidrager til at reducere indtaget af alkohol gennem en bevidst misbrugspolitik.		
6a. Kommunale arbejdspladser skal have implementeret den kommunale misbrugspolitik og have uddannet nøglepersoner på alkoholområdet.	6a. Der udbydes uddannelse af nøglepersoner gennem Sundhed og Ældre samt koncern HR.	En driftsopgave som ligger i koncern HR
	6b. Alkohol koordinator yder bistand til implementering af den overordnede misbrugspolitik.	En driftsopgave som ligger i koncern HR.

Delmål	Handlinger	Statusredegørelse
	6c. Alkohol og de andre KRAM faktorer skal integreres i den kommunale trivselspolitik og i trivselsmålinger.	En driftsopgave som ligger i koncern HR i samarbejde med Kvalitet og Udvikling.
7. Den kommunale alkoholrådgivning og behandling Overordnet mål: At Herning Kommune fortsætter med at ligge højt i den landsdækkende statistik for behandling af borgere med alkoholproblemer og lavt når det handler om borgere der skal behandles for akutte alkoholproblemer, herunder specielt en reduktion blandt de yngste borgere.		
7a. At behandling og forebyggelse udarbejder et koncept for sundhedskonference for kommunens overbygningsklasser, hvor alkohol og andre rusmidler indgår som tema og undervisning	7a. Der skal i 2011 udbydes en sundhedskonference for kommunens overbygnings-elever 7-10 klasse hvori alkohol skal indgå med en workshop. Udvikling skal ske i tæt samarbejde med Center for Børn og Læring.	Der er ikke afviklet en sundhedskonference.
7b. At behandling og forebyggelse samarbejder omkring informations og vidensudveksling på alkoholområdet så nye metoder integreres i arbejdet	7b. Behandling og forebyggelse afholder mindst 2 årlige møder hvor erfaring udveksles og nyeste viden integreres i arbejdet	Der er et tæt samarbejde mellem Misbrugscenter Herning og Sundhed og Ældre.